



Odločilni dnevi za Mercator

Kakšna sporočila trgovec daje kupcem, dobaviteljem, upnikom in delničarjem?

KAREL LIPNIK, PETRA SOVDAT, ŠPELA MIKUŠ,
JURE UGOVŠEK
finance@finance.si

Največji trgovec v Sloveniji je ob polletju pridelal 14 milijonov evrov izgube, le malo manj kot v istem času lani. Konec tedna bo na skupščini družbe nadzor nad poslovanjem prevzel Agrokor, v ponedeljek pa se končuje prevzem.

Poslovanje daleč od dobička, kupci zaradi splošnih razmer previdni

1 Skupina Mercator je v prvem polletju ustvarila 1,3 milijarde evrov prihodkov od prodaje, kar je štiri odstotke manj kot v istem obdobju lani. Upad prodaje je trgovec doživel na vseh trgih z izjemo Črne gore. Tudi v Sloveniji so prihodki upadli za 3,2 odstotka. Samo v drugem četrtletju se je medletni upad nekoliko zmanjšal. V družbi sicer pričakujejo, da se bo upadanje porabe, ki jo opažajo na večini glavnih trgov, ustavilo, vendar pa rasti ne pričakujejo. Statistični podatki sicer za Slovenijo kažejo okrevanje na večini področij z izjemo trgovine na drobno, vendar pa v trgovcu pravijo, da so predvsem pričakovanja prebivalcev nekoliko boljša, ker se je zmanjšal strah pred krizo. Upad povpraševanja se najbolj pozna pri prodaji oblačil.

Razmere se še poslabšujejo na Hrvaškem, to je edina država v regiji, ki je še v krizi.

Dobiček iz poslovanja je ob polletju dosegel 11,8 milijona evrov, kar je štiri odstotke več kot lani, denarni tok iz poslovanja (EBITDA) pa se je za desetino zmanjšal in znaša 47 milijonov evrov. Nekoliko se je v primerjavi z lani skrčila tudi izguba, ki ob polletju znaša 14 milijonov evrov.

Čas za prodajo se izteka: v Todoričevi lasti je že okoli 70 odstotkov Mercatorja

2 Le še do ponedeljka lahko mali delničarji Mercatorja sprejmejo Agrokorjevo ponudbo po 86 evrov za delnico. Prevzemna ponudba bo nato potekla.

Po neuradnih podatkih je do zdaj ponudbo sprejelo malo več kot 40 odstotkov kapitala, ki še ni v lasti Agrokorja.

Pri tem dodajmo, da negre pričakovati, da bi ponudbo Agrokorja sprejeli hrvaški pokojninski skladi, ki imajo v lasti približno 17 odstotkov delnic Mercatorja. To pomeni, da verjetno možnosti, da bi Agrokor lahko iztisnil delničarje, verjetno ni. Ne pomeni pa to nujno, da ne bi Mercatorja umaknil z borze, saj se po prevzemu pričakuje tudi upad cene delnice na borzi - pokojninski skladi pa bi zaradi tega imeli težave. Za umik z borze je tudi potrebno 90-odstotno soglasje delničarjev.

Še leto po prevzemu mora sicer prevzemnik za »prisilni iztis«, torej ko preseže 90-odstotni delež in to tudi potrdi skupščina prevzemne tarče - kar je v tem primeru samo formalnost -, plačati enako ceno, kot je bila prevzemna. Lahko pa prevzemnik s to potezo počaka, saj lahko po letu dni ponudi manj.

Sicer pa mora prevzemnik, tukaj Agrokor, za vsakih nadaljnjih deset odstotkov, ki jih pridobi (dokler ne doseže 75-odstotnega deleža), znova objaviti prevzemno ponudbo.

Delnice Mercatorja je do zdaj prodal konzorcij prodajalcev, ki je imel skupaj 53 odstotkov največje trgovske družbe pri nas.

Še to: vrednost delnice Mercatorja na borzi se je včeraj znižala za četrto odstotka, na 85 evrov za lot, a to ne omogoča zaslužka do prevzemne cene.

Bo prevzem spremenil navade kupcev?

3 Ob prodaji se je pojavljalo vprašanje, ali bi sprememba lastništva kakorkoli vplivala na poslovanje družbe, saj nekateri kupci cenijo slovensko lastništvo družb. Andraž Zorko iz Valicona ob tem pravi, da se na deklarativni ravni najdejo ljudje, ki trdijo, da ne bodo več kupovali v Mercatorju zaradi spremembe lastništva, a to je bolj izražanje stališča nestrinjanja kot pa napoved dejanskega vedenja. »Verjetno se bodo našli tudi takšni, ki bodo to napoved uresničili, toda ta delež bo neznamen. Če bo ponudba Merca-

torja ostala vsaj približno takšna, kot je zdaj, ni razloga, da bi se spremenil obseg obiska in prodaje. Zdi se, da smo s tem, kdo je lastnik, obremenjeni samo v Sloveniji, kjer so nas v času pivovarske vojne zastrupili z virusom nacionalnega interesa, morda pa se nas še vedno drži Titov rek: Tujega nočemo, svojega ne damo,« ob tem pravi Zorko.

Bolj kot lastništvo pa na porabnike danes vplivajo preostali dejavniki, kot so uporaba prenosnih naprav in širši nabor informacij, ki so na voljo. »Kupci so vse bolj preudarni, v smislu tehtanja vrednosti in cene, ter nekoliko bolj zadržani pri porabi zaradi posledic gospodarske krize. Je pa še vedno kupec in v svojem bistvu iracionalen,« pojasni Zorko.

Se bo spremenila ponudba v trgovinah?

4 Ivica Todorič, lastnik Agrokorja, je lani zatrdil, da mu je povsem jasno, da bo moral prodajati tiste izdelke, ki jih želijo kupci - sicer bi lahko ogrozil denarni tok, kar pa bi lahko zamajalo njegov koncern. »Kratkoročno gotovo ne bo velikih sprememb, tudi zato, ker si tega ne bodo upali storiti,« je pred časom za Finance pojasnil lastnik Jagrosa Franc Jager.

Kako bo novi lastnik vplival na cene?

5 Uprava Tonija Balažiča je že lani začela racionalizacijo, skladno s to pa je začela večjo pozornost namenjati konkuriranju z nizkimi cenami. Gotovo bo novi lastnik iskal sinergije s svojim hrvaškim trgovcem Konzumom, verjetno tudi z nekaterimi svojimi prehrabnimi podjetji. »Nekatero svoje izdelke bo prodajal ceneje,« je prepričan Jager.

Kaj sprememba pomeni za dobavitelje?

6 Mercator z velikim tržnim deležem za večino slovenskih predvsem dobaviteljev živil pomeni najpomembnejšega poslovnega partnerja. Strah pred prevzemom je bil velik. Kako se sprememba

Page: 4

Reach: 51000

Country: SLOVENIA

Size: 993 cm2

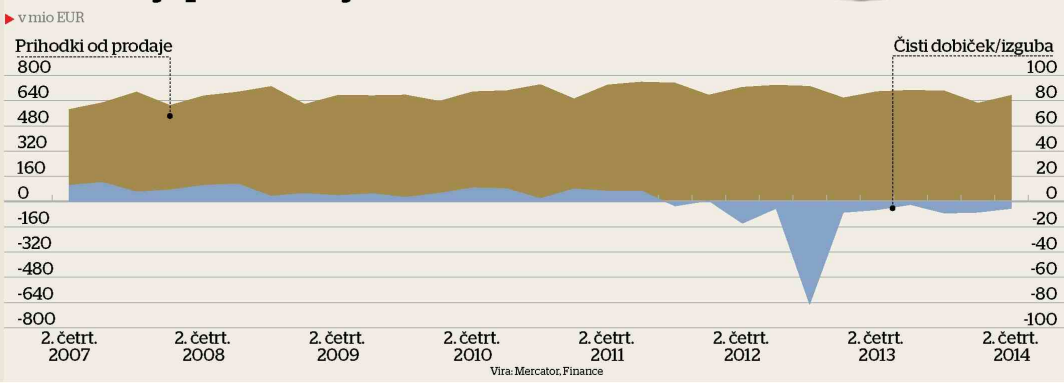
2 / 3

kaže v praksi? Za zdaj se dela tako, kot se je do zdaj, pojasni Izidor Krivec iz Celjskih mesnin. »Večjih učinkov prevzema Mercatorja zdaj še ne čutimo, niti tega ne pričakujem v bližnji prihodnosti. Dolgoročno pa je jasno, da se bodo pojavili še drugi hrvaški dobavitelji, zlasti je tu Pik Vrbovec, ki ga ima v lasti Agrokor. Vprašanje pa je, kakšen interes bodo imeli novi lastniki pri prodaji izdelkov v njihovi lasti. Imeli bodo možnost, da jih drugače oglašujejo, cenijo in izpostavljajo. To bo odvisno od strategije, ki jo bo zavzel Agrokor,« pojasni Krivec.

»Sistematično in dolgoročno sodelujemo z večino trgovskih verig in trgovin na slovenskem trgu, hkrati smo s svojimi drobnoprodajnimi mesti tudi sami navzoči v manjših krajih. Velikokrat sodelujemo tudi kot dobavitelji trgovske blagovne znamke. Lastniški status Mercatorja pravzaprav ne bi smel pomeniti veliko stališča ponudbe, vendar v primeru, ko je lastništvo prešlo v Agrokor, ki seveda še zdaleč ni samo trgovec, ampak tudi velik proizvajalec, pomeni tektonske premike, tako kratko- kot tudi dolgoročneje. Koliko nam bo uspelo zadržati naš delež na policah tega 'novega Mercatorja', še ni povsem jasno,« ob tem pravi David Naberger iz Mlinotesta.



Prihodki od prodaje in čisti dobiček Mercatorja po četrtletjih



FOTOMONTAŽA: SANDI BAUMGARTNER